

Motion till riksdagen 2020/21:3677

av Jan R Andersson (M)

Magnitskijsanktioner i Sverige och Europa

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en svensk lagstiftning för Magnitskijsanktioner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en europeisk lagstiftning för Magnitskijsanktioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hur kan man straffa personer eller förhindra brott mot mänskliga rättigheter i länder som saknar demokratiska institutioner och transparent samhällssystem? Det är en svår fråga utifrån både en juridisk och en praktisk utgångspunkt. Svaret är nog att det aldrig går men att det finns sätt att försvåra för dem som bidrar till korruption och brott mot mänskligheten.

Bill Browder har under många år kämpat för mänskliga rättigheter och mot korruption i länder med svag eller ingen demokrati. Ända sedan hans personlige advokat Sergej Magnitskij mördades i rysk fångenskap efter att ha företrätt honom är hans ledstjärna att mördare, oavsett nationalitet, ska ställas inför rätta och personer som gjort sig skyldiga till brott mot mänskliga rättigheter ska förhindras att resa eller föra ut pengar. Sedan dess har flera länder infört en lagstiftning som bär hans mördade advokats namn och fler är på gång. USA, Kanada, Estland, Lettland, Litauen och Storbritannien har redan versioner av en Magnitskijlag. Men Sverige har inte kommit lika långt.

Enligt Browder är Magnitskijsanktioner effektiva eftersom de straffar det fåtal som bär ansvar för korruption och brott mot mänskliga rättigheter samtidigt som de skonar den vanlige medborgaren som ofta indirekt faller offer för dessa brott. Generella sanktioner av olika slag drabbar i många fall de mest utsatta istället för dem som begått brott. Personliga sanktioner däremot träffar de skyldiga och blir därmed både kännbara och effektiva. Vidare har en sådan lagstiftning möjlighet att verka preventivt. När

konsekvenserna av ett felaktigt handlande kan bli kännbara är det mycket troligare att de ändrar sitt beteende.

Efter det nyligen genomförda presidentvalet i Vitryssland, där det uppenbara valfusket nådde skrattretande nivåer, har fler länder enskilt infört Magnitskijliknande sanktioner. Sverige är tyvärr inte ett av dem. Vi har därmed försuttit vår möjlighet att tidigt markera mot länder som uppenbart bryter mot mänskliga rättigheter i vårt närområde och likväl möjligheten att självständigt utforma vår utrikespolitik.

I exempelvis det korrumperade Ryssland försöker de med ekonomiska tillgångar föra dem till länder där fungerande lagstiftning skyddar äganderätten. Därför är personliga sanktioner bättre än generella. Om de medel du tillskansat dig genom mutor eller annan brottslighet inte kan användas för dina barns utbildning och inte kan skyddas i utländska banker eller om du och din familj inte kan resa blir vinsterna från exempelvis korruption betydligt mindre.

Jan R Andersson (M)